

Uchwała Nr XVI/121/2012
Rady Powiatu w Kluczborku
z dnia 2 lutego 2012 r.

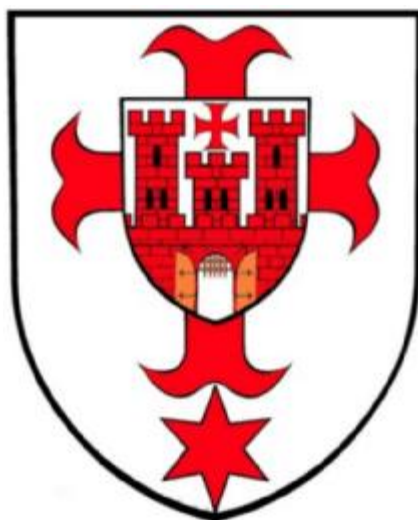
W sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kluczborskim na lata 2012-2017”

Na podstawie art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1592 j.t. z późn. zm.) w związku z art.6 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 z późn.zm.) Rada Powiatu w Kluczborku uchwała co następuje:

- §1. Przyjmuje się „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kluczborskim na lata 2012-2017” co stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Kluczborku.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
w Kluczborku
Władysław Zawadzki

Załącznik do Uchwały
Nr XVI/121/2012
Rady Powiatu w Kluczborku
z dnia 2 lutego 2012 r.



**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
W POWIECIE KLUCZBORSKIM
NA LATA 2012- 2017**

Kluczbork 2011

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Charakterystyka zjawiska przemocy	4
2.1. Przemoc domowa	4
2.2. Mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie	5
3. Prawo, a przemoc w rodzinie.....	6
3.1. Zadania samorządu terytorialnego.	7
4. Przemoc w rodzinie w powiecie kluczborskim w ujęciu statystycznym.....	7
5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w powiecie kluczborskim.	12
6. Cele, priorytety i zadania programu	13
7. Monitorowanie	15
8. Zakończenie	15

1. Wstęp

Przemoc jest to umyślne działanie naruszające prawa i dobra osobiste, które powoduje cierpienie i szkody.

Przemoc charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary. Podczas występowania przemocy siły są nierównomiernie rozłożone (jedna strona ma przewagę nad drugą) oraz naruszane są podstawowe prawa ofiary (do nietykalności fizycznej, godności, szacunku). Ciągłe doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma z czasem coraz mniejszą umiejętność do samoobrony, jej potencjał psychiczny wyczerpuje się z powodu życia w przewlekłym stresie.

Specyficzną formą przemocy jest przemoc w rodzinie. Zazwyczaj ofiarami przemocy są kobiety i dzieci, jak również osoby starsze. Statystyki odnoszące się do przemocy domowej nie są jednak precyzyjne i nie oddają wielkości problemu, który często jest nieujawniany przez członków rodziny.

Ofiary przemocy w rodzinie charakteryzują się niską samooceną, poczuciem bezsilności i bezradności, odczuwaniem ciągłego niepokoju oraz są bardziej podatne na depresje i choroby związane ze stresem. Dzieci które są świadkami przemocy lub nad którymi dochodzi do znęcania, są nieodwracalnie skrzywdzone, a skutki mogą się objawić dopiero w życiu dorosłym.

Ognisko domowe powinno cechować się bezpieczeństwem i wzajemnym szacunkiem, tam kształtuje się osobowość oraz system wartości, dlatego też zadaniem państwa jest objęcie wsparciem ofiar przemocy, jak również podjęcie bezwzględnych działań wobec sprawców, aby przemoc nie powtarzała się

2. Charakterystyka zjawiska przemocy

Przemoc jest zjawiskiem społecznym nie występującym tylko w rodzinie, ale również można ją zaobserwować w grupach rówieśniczych, w szkołach, na ulicy, na stadionach może być również związana z uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Wspólnym mianownikiem wszystkich tych zjawisk związanych z przemocą jest dążenie do podporządkowania sobie i wykorzystania słabszej strony przez silniejszą.

2.1. Przemoc domowa

Przemoc domowa jest przestępstwem określonym w art. 207 kodeksu karnego:

„Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą (...) albo nad małoletnim lub nad osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (...).”

Przemoc w rodzinie występuje w różnych formach:

- **przemoc fizyczna**- popychanie, policzkowanie, szarpanie, nie udzielenie koniecznej pomocy itp.
- **przemoc psychiczna** (słowna)- różnorodne agresywne zachowania werbalne (stała krytyka, wyśmiewanie poglądów, domaganie się posłuszeństwa, wyzywanie, upokarzanie, groźby, itp.).
- **przemoc seksualna**- wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, itp.
- **przemoc ekonomiczna**- może charakteryzować się tym, iż sprawca odbiera zarobione pieniądze ofierze, uniemożliwia podjęcie pracy zarobkowej, czy też nie zaspokaja podstawowych potrzeb materialnych rodziny.

Przemoc domowa zazwyczaj jest procesem i w wielu przypadkach trwa nawet kilkanaście lat. Znęcanie ma tendencję do powtarzania się. Cykl przemocy składa się na ogół z trzech faz:

- **fazy narastającego napięcia** (wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych),
- **fazy ostrej przemocy** (wybuch gniewu i rozładowania agresji),
- **fazy miodowego miesiąca** (faza skruchy ze strony sprawcy- bez specjalistycznej pomocy kończy się nawrotem przemocy).

2.2. Mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie.

W wielu społecznościach problem przemocy w rodzinie zdaje się być niedostrzegalny, zazwyczaj jest to spowodowane wygenerowanymi przez ludzi mitami i stereotypami. Do najbardziej znanych mitów i stereotypów nt. przemocy w rodzinie można zaliczyć:

- „Przemoc dotyczy tylko rodzin z marginesu społecznego”- doświadczanie przemocy nie jest związane ze statusem społecznym, może ono mieć miejsce w tzw. „dobrych domach”.
- „Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol”- alkohol jest jednym z czynników wyzwalających przemoc. Sprawcy przemocy nie zawsze są pod wpływem alkoholu.

- „Gdyby naprawdę ofiara cierpiała odeszłaby od sprawcy”- ofiary przemocy w rodzinie cierpią, ale nie potrafią odejść, zazwyczaj z uwagi na ich uzależnienie od sprawcy (trudności mieszkaniowe, przekonanie odnośnie małżeństwa itp.).

- „Gwałt w małżeństwie nie istnieje”- każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym, akt ślubu nie odbiera tego prawa.

- „Oznaką przemocy są widoczne ślady na ciele ofiar”- przemoc fizyczna to jedna z form przemocy, inne formy dekomponują funkcjonowanie emocjonalne człowieka.

3. Prawo, a przemoc w rodzinie.

Uregulowania prawne dotyczące problemu przemocy znalazły odzwierciedlenie w wielu dokumentach o znaczeniu strategicznym m. in.:

- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2000r.,
- Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet z 1993r.,
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet (2004/2220(INI)),
- Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno- Społecznego w sprawie przemocy domowej wobec kobiet.

Każdy powiat jest zobowiązany do opracowania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wynika to z **art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)** oraz z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Ponadto problem przeciwdziałania przemocy w rodzinie regulują przepisy szczegółowe w tym:

- ustawa z dnia 15 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 1964r. Nr 9, poz. 59 ze zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Postępowania Karnego (Dz.U. z 1997r., Nr 89, poz. 555 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.)
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r., Nr 70, poz. 473 ze zm.).

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę **"Niebieskie Karty"** i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie." „Niebieska karta” dokumentuje sytuację, pokazuje skutki i stanowi ważny dowód w sprawie karnej o znęcanie się.

3.1. Zadania samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 6. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

- **Do zadań powiatu należy:**

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

- **Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:**

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

- **Do zadań gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:**

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

4. Przemoc w rodzinie w powiecie kluczborskim w ujęciu statystycznym.

Wg aktualnych danych statystycznych zdecydowana większość interwencji domowych przeprowadzonych w 2009 i 2010r. spowodowana była przemocą w rodzinie. W 215 przypadkach na 222 w 2009r. sprawcami przemocy byli mężczyźni, analogicznie w 2010r. 117 na 125. Akty przemocy były następstwem spożycia alkoholu. Wśród pokrzywdzonych dużą grupę stanowią nieletni.

Rys.1. Ilość przeprowadzonych interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie w powiecie kluczborskim.

Powiat	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych		Liczba sprawców		Liczba pokrzywdzonych				
	Ogółem	W ramach NK	Ogółem	Pod wpływem alkoholu	Ogółem	K	M	Małoletni do 13 r.ż.	Małoletni od 13 do 18 r.ż.
2009r.	907	219	222	166	381	195	41	103	42
2010r.	664	154	154	125	253	140	31	57	25

Źródło: Dane statystyczne udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Kluczborku

Rys. 2. Ilość sprawców przemocy znajdujących się pod wpływem alkoholu.

	Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu			Przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	mężczyźni
2009r.	166	4	162	136	3	133
2010r.	125	8	117	96	4	92

Źródło: Dane statystyczne udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Kluczborku

Rys.3. Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura „Niebieskich Kart”.

Z art. 207 k.k.	Rok	Wszczętych	Stwierdzonych	zakończonych
Znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny	2009r.	51	24	45
	2010r.	59	30	52

Źródło: Dane statystyczne udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Kluczborku

Wsparcie udzielane klientom gminnych ośrodków pomocy społecznej w naszym powiecie z powodu nadużywania alkoholu czy przemocy w odniesieniu do ogółu świadczeniobiorców stanowi dość niewielki wskaźnik liczebny. W związku z tym można podejrzewać, że faktem jest stwierdzenie, iż przemoc w rodzinie nie wiąże się jedynie z ubóstwem czy patologią społeczną, lecz często pojawia się w tzw. „porządnym domu”, których członkowie rodziny nie korzystają ze świadczeń OPS.

Rys. 4. Powód przyznania pomocy beneficjentom ośrodków pomocy społecznej wg gmin latach 2009-2010

Powód przyznania pomocy	2009 rok				2010 rok			
	liczba rodzin/ liczbę osób w rodzinach objętych pomocą				liczba rodzin/ liczbę osób w rodzinach objętych pomocą			
	Gmina Buczyna	Gmina Kluczbork	Gmina Lasowice W.	Gmina Wołczyn	Gmina Buczyna	Gmina Kluczbork	Gmina Lasowice W.	Gmina Wołczyn
Ubóstwo	-	896/2107	65/225	233/689	167/512	729/1891	56/195	201/540
Sieroctwo	-	4/7	0	0	0	3/5	1/1	0
Bezdomność	-	18/20	1/1	10/17	7/12	24/29	1/1	13/14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	-	72/387	11/66	84/445	89/422	67/350	7/43	84/437
W tym wielodzietność	-	49/335	-	62/362	42/251	43/271	-	63/362
Bezrobocie	-	436/1216	46/178	354/1160	221/753	476/1292	42/156	335/1057

Niepełnospr.	-	281/594	33/97	160/464	49/121	289/595	31/81	152/431
Choroba	-	272/543	38/104	126/307	63/193	309/587	39/91	91/203
Bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gosp. dom.	-	103/383	27/137	140/571	38/130	109/103	16/85	125/475
Przemoc w rodzinie	-	8/24	0	3/7	1/2	11/49	0	0
Alkoholizm	-	76/119	4/9	104/231	9/17	17/35	2/2	91/194
Narkomania	-	2/5	-	1/2	0	3/5	-	2/3

Źródło: Dane statystyczne udostępnione przez gminne ośrodki pomocy społecznej w Byszynie, Kluczborku, Lasowicach Wielkich, Wołczynie.

Nie jest prawdą, że aby doszło do przemocy w rodzinie, sprawca musi być pod wpływem alkoholu, jednak trzeba zaznaczyć, iż alkohol jest jednym z czynników wyzwalających przemoc. Problem nałogu alkoholowego, jak każdy inny problem społeczny, nie kończy się jedynie na osobie uzależnionej, lecz skupia się także na najbliższym jej otoczeniu, a przede wszystkim na rodzinie. Nadużywanie alkoholu dezorganizuje funkcjonowanie głównej komórki społecznej, jaką jest rodzina, wprowadzając do niej szereg patologii, z których najczęściej spotykaną jest przemoc w rodzinie.

Rys. 5. Dane dotyczące osób zgłoszonych do GKPiRA

X	Kluczbork		Byszyna		Wołczyn		Lasowice W.	
	2009r.	2010r.	2009r.	2010r.	2009r.	2010r.	2009r	2010r.
Ilość przyjętych wniosków	47	44	15	8	34	23	16	14
Ilość osób skierowanych na terapię z leczenie uzależnienia	47	44	8	7	brak danych	brak danych	4	1
Ilość spraw skierowanie	6	7	2	2	7	8	6	4

do Sądu								
---------	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: Dane statystyczne udostępnione przez Gminne Komisje ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kluczborku, Byczynie, Wołczynie, Lasowicach Wielkich.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku od 2002r. zajmuje się pomocą osobom dotkniętym kryzysem. PCPR oferuje poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest ono świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, a w szczególności przemocą w rodzinie. PCPR w ramach poradnictwa specjalistycznego prowadzi interwencję kryzysową, psycholodzy i radca prawny udzielają w tym zakresie pomocy osobom będącym w kryzysie. Interwencja kryzysowa jest to metoda systemowego, interdyscyplinarnego, wielowątkowego oddziaływania na osobę, która znalazła się w kryzysowej sytuacji. Interwencja kryzysowa polega na dostarczeniu wszechstronnego wsparcia i wielostronnej pomocy: psychologicznej, materialno- bytowej, prawnej, społecznej, informacyjnej i in. Celem interwencji kryzysowej jest spowodowanie odzyskania, przez osobę w kryzysie, zdolności jego samodzielnego pokonania trudności. Polega to na złagodzeniu objawów reakcji kryzysowej, przywróceniu równowagi psychicznej, zapobieżeniu przejścia ostrego kryzysu w stan chroniczny, przywróceniu umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Świadczenie pomocy poradnictwa specjalistycznego odbywa się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku.

Od 10 kwietnia 2002r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Powiatowy Ośrodek Interwencji w którym udziela się pomocy osobie w różnego rodzaju kryzysie (od normatywnego po ostry kryzys sytuacyjny). W ramach POIK osoba doznająca przemocy ze strony najbliższych może liczyć na schronienie (do 3 miesięcy) oraz pomoc specjalistyczną (psychologiczną i prawną). Osoby w kryzysie mogą zgłaszać się do Ośrodka przez całą dobę poprzez kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej oraz policją. Na przestrzeni 10 lat działalności (do 2011r. włącznie) w Ośrodku przebywało 178 osób (w 2009r.- 13 osób, w 2010r.- 11 osób, w 2011r.- 7 osób).

Rys. 6. Osoby objęte wsparciem przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym w ramach PCPR (psychologiczne, prawne)			Liczba osób umieszczonych w POIK		
2009r.	2010r.	2011r.	2009r.	2010r.	2011r.
288	261	341	13	11	7

Źródło: Dane statystyczne PCPR Kluczbork.

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w powiecie kluczborskim.

Przemoc jest przestępstwem, stosowanie jej wobec osób bliskich powinno być ukarane, a każdy ma prawo, a nawet obowiązek reagować.

W powiecie kluczborskim można uzyskać pomoc oraz wsparcie m. in. w:

- Sądzie Rejonowym,
- Powiatowej Komendzie Policji,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (oraz w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej),
- Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej,
- Gminnych Komisjach Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
-

Do instytucji pozarządowych zalicza się m. in.:

- **Poradnia Leczenie Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu** (Kluczbork, ul. M. C. Skłodowskiej).
- **Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia** (Kluczbork, ul. Wolności 6).
- **Poradnia Zdrowia Psychicznego. Gabinet Lekarski Psychiatryczny** (Lek. Med. Zdzisław Cichoń).
- **Stowarzyszenie Klub Abstynenta Dziewięcił w Kluczborku** (Kluczbork, ul. Zamkowa 6).
- **Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień** (Byczyna, ul. Okrężna 27).
- **Klub Abstynenta przy Parafii Rzymskokatolickiej w Wołczynie** (Wołczyn, ul. Kościelna 2).

Pełną bazę danych nt. instytucji z terenu powiatu kluczborskiego, które świadczą pomoc w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych, tytoniowych, przemocy w rodzinie oraz wykluczenia społecznego można znaleźć w *Powiatowym Biuletynie Informacyjnym* opracowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku przy współpracy Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju IM- PULS w Kluczborku w 2009r. w ramach dotacji ze środków Województwa Opolskiego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Biuletyn jest dostępny w wersji elektronicznej na stronie www.pcpr-kluczbork.pl.

Ø **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Oprócz powyższych instytucji zgodnie z obowiązującą ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie każda gmina powołuje **Zespół Interdyscyplinarny** w którego skład, wchodzi przygotowani do skutecznego zajmowania się problematyką przemocy specjaliści. Zadaniem Zespołu jest kompleksowe zajmowanie się rodzinami oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach w których dochodzi do przemocy, a w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, poinformowanie o tym odpowiednich służb. Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się również zbieraniem i przekazywaniem informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie, jak również gromadzeniem informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie tworzenia nowych miejsc pomocy dla osób krzywdzonych (bądź wspieranie już istniejących placówek). Zespoły Interdyscyplinarne powinny również inicjować działania zmierzające do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy- organizowanie szkoleń, konferencji itp.

6. Cele, priorytety i zadania programu

Celem strategicznym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ma on za zadanie również ograniczyć wymiar kwestii i następstw przemocy domowej. Ważne jest również podejmowanie całościowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukację osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

Do celów szczegółowych należy zaliczyć:

- Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- Zorganizowane działanie w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą poprzez wsparcie i terapię (indywidualną jak również przez grupę wsparcia dla ofiar przemocy) m.in. w wydziale Interwencji Kryzysowej PCPR w Kluczborku i udostępnianie wiadomości o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
- Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.
- Podnoszenie świadomości i subtelności społecznej wobec przemocy w rodzinie poprzez sympozja i szkolenia na ten temat, działania propagujące pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.
- Współpracę instytucji publicznych oraz organów pozarządowych wobec skonsolidowanego działania na rzecz przeciwdziałania oraz niwelowania skutków przemocy.

Obszary działań

- **Profilaktyka**- promowanie wartości rodzinnych, rozwijanie umiejętności interpersonalnych;

- **Edukacja**- przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, jego skutków, informowanie o możliwych formach wsparcia;
- **Interwencja**- zaprzestanie przemocy, ochrona ofiar, odseparowanie i oddziaływanie na sprawców;
- **Wspieranie**- zapobieganie wrażeńi samotności i bezsilności u ofiar przemocy, uświadomienie praw i możliwości rozwiązywania problemu poprzez pomoc psychologiczną, prawną i socjalną.

Odbiorcy programu

- Ofiary przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby niepełnosprawne, osoby starsze).
- Sprawcy przemocy w rodzinie.
- Świadkowie przemocy.
- Przedstawiciele władz lokalnych, instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Realizatorzy programu

Działania odnoszące się do przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy powinny być prowadzone we wszystkich jednostkach na terenie powiatu, które w ramach swoich działań zajmują się ochroną, czy też wsparciem rodziny i jej członków. Przydatna jest chęć kooperacji między osobami i instytucjami działającymi we wskazanym obszarze.

W pracy zespołowej konieczne jest podporządkowanie się zasadom:

- **interdyscyplinarności**- wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie muszą być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji- priorytetowa jest współpraca zespołowa.
- **kompleksowości**- przemoc jako zjawisko złożone i wieloaspektowe.

Realizatorami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kluczborskim są:

- Starostwo Powiatowe w Kluczborku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu kluczborskiego
- Policja,
- Sąd,
- Prokuratura,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Poradnie alkoholowe.

Oczekiwane efekty:

1. Zmiana poglądów społecznych wobec przemocy w rodzinie.
2. Odpowiednie doksztalcenie osób wspierających ofiary i pomagających sprawcom przemocy w rodzinie.
3. Mniejsza ilość przypadków przemocy w rodzinie.
4. Udoskonalenie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.

7. Monitorowanie

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będzie monitorowany poprzez składanie Radzie Powiatu Kluczborskiego, sprawozdania z realizowanych działań przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, po zakończeniu roku budżetowego.

8. Zakończenie

"(...) Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, (...) władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, (...) w celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie (...)"- preambuła ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać i bić innych. Przemoc w rodzinie jest czynem karalnym przez prawo. Każdy kto wie lub jest świadkiem tego zjawiska powinien poinformować o tym właściwe organy, które są zobowiązane do ochrony ofiar i udzielenia wszechstronnego wsparcia.

Zgodnie z tym co zostało wcześniej powiedziane, niezbędne jest przyjęcie szerokorozumianego i konsekwentnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jego wykonanie powinno pozytywnie wpłynąć na polepszenie się poczucia bezpieczeństwa bytu codziennego rodziny.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie będzie przydatny jedynie pod warunkiem, że realizacja niniejszego planu będzie stanowiła koincydencyjny i priorytetowy plan działania wszystkich instytucji i organizacji zobligowanych do podejmowania działań prewencyjnych i zwalczających przemoc w rodzinie. Oczekuje się, iż przyczyni się on do udoskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy, zmniejszenia zjawiska przemocy i współistniejących z nim innych zjawisk patogenicznych oraz polepszenia kondycji rodzin.

Opracowała: Natalia Żurek